

A Balaton természetes régióról /

Introduction to Lake Balaton natural region

Dr. István Bóka

COTER szakbizottság tagja, Balatonfüred polgármestere,
Balaton Fejlesztési Tanács elnöke /

Member of the COTER commission, Mayor of Balatonfüred,
Chairman of the Lake Balaton Development Council

COTER szakbizottság kihelyezett szeminárium / COTER external seminar
Balatonfüred, 2024. július 12.

Elhelyezkedés / Location

- **Közép-Európa / Central-Europe**
- **Kárpát medence - Carpathian basin**

A víztartó megnevezése

/ Surface fresh waters

Európa
Europe

Magyarország
Hungary

ezer km³
tkm3

km³

Vízfolyások / Rivers

0,80

2

Édesvízű tavak / Lakes

1,0

3

Természet / Nature

– a tó és környezete / the lake and its surroundings

- **A legnagyobb** édesvízű tó Közép-Európában /
 - **Largest** freshwater lake in Central Europe
- Természetes **sekély tó**, átlag mélysége 3,2 m /
 - Natural **shallow lake**, average depth is 3.2 m
- A tó felszíne **600 km²** /
 - Lake surface area is 600 **sqkm**

Növény és állatvilág / Flora and fauna

Magyarország egyik legjelentősebb természeti kincse, egyedülálló ökológiai értéke /

One of the most significant natural treasure of Hungary, a **unique** ecological asset

Természet és tájvédelmi területek, mint a **Balaton-felvidéki Nemzeti Park és Ramsari területek** / Large areas of nature and landscape protection, such as the Balaton Upland **National Park**, and **Ramsar sites**

- 616 km² védett terület, amelyből 147 km² Ramsari védelem alatt áll /
 - 616 km² protected area, of which 147 km² is under Ramsar Convention
- 1981 km² a Natura 2000 területek nagysága (43 db) /
 - Natura 2000 sites 1981 km² (43 sites)
- 207 védett növény faj / species of protected plants
- 37 védett állat faj / species of protected animals

WWW.BALATONREGION.HU

Kultúra és történelem / Culture and History

Népesség / People

- Kulturális értékek, örökségi helyszínek, népművészet, valamint a hagyományok és emlékek ápolására szolgáló események meghatározó tényezők a regionális imázs kialakításában / Cultural values, heritage sites, folk art as well as events cultivating these traditions and memories are determinative factors in developing the regional image.
- Az állandó népesség mintegy **275 000** ember, a hétvégi ház tulajdonosainak családjait tekintve pedig **500.000** fölé emelkedik / The permanent population is about **275.000** people, considering the families of weekend house owners it rises well above **500.000** people.
- Nyáron, a turisták és a látogatók figyelembevételével, a lakosság száma **1-2 millió** főt is elérheti / In summer time, taking into account tourists and visitors, as well, the number of population increases up to **1-2 million** people.

Gazdaság / Economy

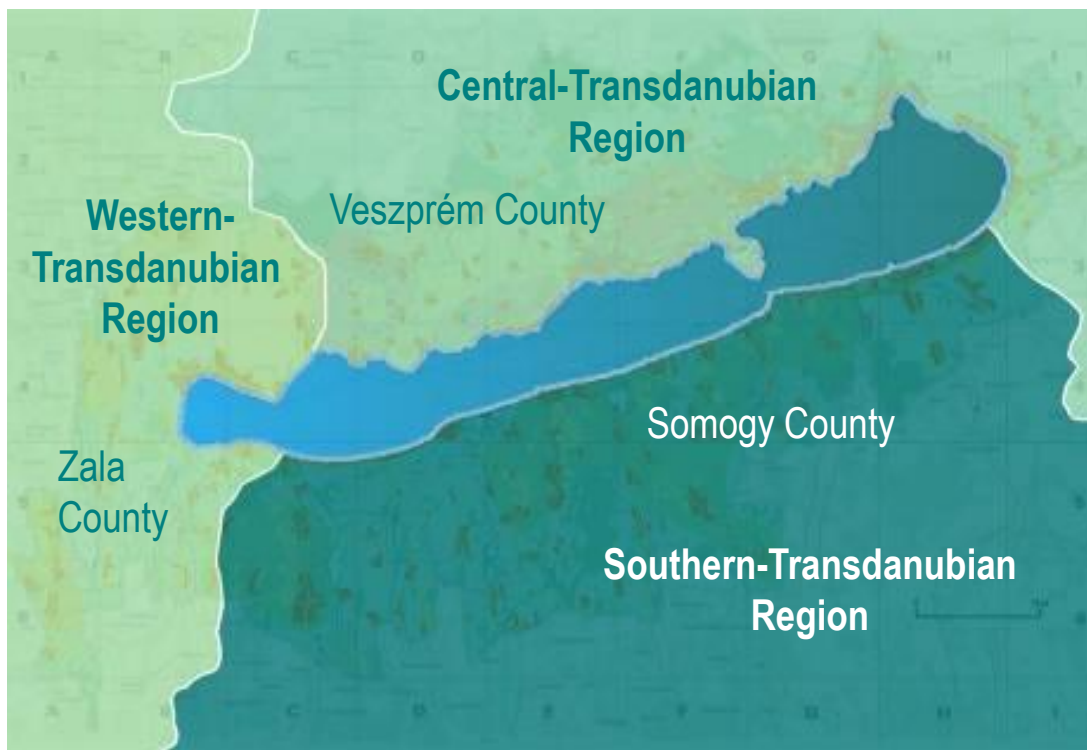
–Turizmus a gazdaság hajtóereje / Tourism: the driving force of the economy

- A fürdőcultúra a 19. században indult a Balaton térségében / Bathing in Lake Balaton started in **19th century**.
- Az idegenforgalomhoz kapcsolódó bevételek **egynegyede** Magyarországon a Balaton-régióban keletkezik / About **one fourth** of tourism related revenues in Hungary are generated in the Lake Balaton Region

Közigazgatási háttér/ Administrative background

- Közigazgatás, területfejlesztés / Government, development:
 - 3 vármegye / 3 counties,
 - 3 régió / 3 NUTSII regions
 - 180 település / 180 municipalities
- Környezet / Environment:
 - 3 Vízügyi Igazgatóság / 3 Water Management Directorates
 - 3 környezetvédelmi hatóság / 3 Green Authorities (within government office)
 - 1 Nemzeti Park / 1 National Park

Intézményi Rendszer / Institutional System

– Balaton Fejlesztési Tanács / Lake Balaton Development Council (LBDC)

Fő feladat / Main task:

Balaton Kiemelt Térség koordinált fejlesztése / coordination of the developments of the Lake Balaton region

Jogszabályi alap / Legal Base:

1996 évi XXI. Törvény a területfejlesztésről és területrendezésről / the Act XXI of 1996 on Regional Development and Physical Planning

Tagok / Members (15):

- Vármegyei Önkormányzat / County Governments (6)
- Minisztériumok / Representatives of Ministries (9)

Fő tevékenység / Main Activities:

- Fejlesztési tervek, stratégiák megalkotása /
Development directions, development plans and strategies
- Fejlesztések koordinációja, fejlesztési források bevonása / Coordination of developments, allocation of development funds

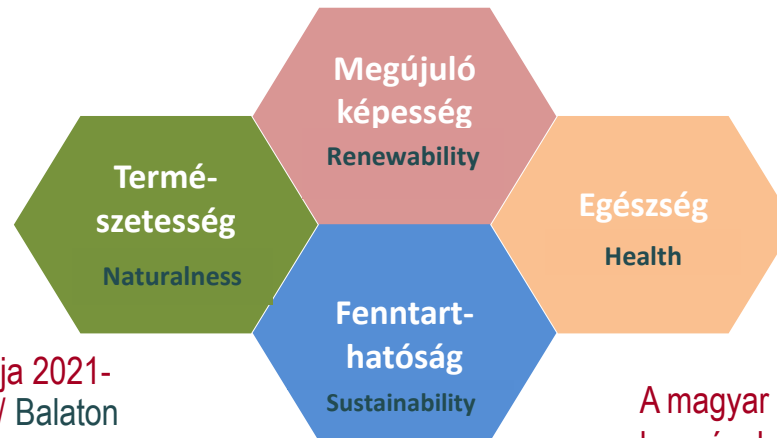

Jövőkép / Vision set in the strategy ...

– vezető tavi térség Közép-Európai régióban / leading lake destination in CE

Balaton, a természetesség és a magas életminőség egységes közép-európai mintarégiója /
*The Lake Balaton region aims to become a model of naturalness **with high standards of***
living in the Central-European Region.

A jövőkép 4 pillére/ The vision is based on the following four pillars:

Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Stratégiája 2021-2027, a BFT 2021 februárjában hagyta jóvá / Balaton Regional Development Strategy 2021-2027, approved by LBDC in February 2021

Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programja 2021-2027, a BFT 2014 októberében hagyta jóvá / Balaton Development Program 2021-2027, approved by LBDC in May 2021

A magyar kormány az 1685/2022 (XII. 28.) kormányhatározattal fogadta el a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programját. / The Hungarian Government adopted the Lake Balaton Regional Development Programme by Government Decision number 1685/2022 (28.XII.).

Kitekintés Európára/ Outlook to Europe

Problémafelvetés / Identification of the problem

Az Európai tavak hasonló problémákkal küzdenek /

European large lakes are facing similar problems :

- Tavak jelentős része több országhoz, régióhoz vagy közigazgatási egységhez tartozik, ami megnehezíti az egységes, azonos koncepción alapuló kezelést /
 - Since the majority of large lakes lie in several countries and regions and are under different administrations, it is difficult to manage them based on harmonised and common concepts
- Általánosságban elmondható, hogy a tavak jelentős mértékben ki vannak téve a környezeti változásoknak (vízminőséggel, vízmennyiséggel kapcsolatos problémáknak), vagy akár a globális éghajlatváltozás hatásainak
 - In general, lakes are heavily exposed to environmental changes (to problems related to water quality, water quantity), or even to the effects of global climate change

Problémafelvetés / Identification of the problem (cont.)

- A tavak rendkívül sérülékeny területek. Érzékenyen reagálnak a globális és helyi változásokkal szemben /
 - Lakes are extremely vulnerable areas. They respond sensitively to global and local changes
- Annak ellenére, hogy a tavak különböző földrajzi adottságokkal rendelkeznek, számos hasonló környezeti-gazdasági problémával kell szembenézniük Európában /
 - Despite the fact that lakes have different geographic features, they have to face many similar environmental and economic problems in Europe
- Túlnyomó részben elsődleges a turisztikai hasznosítás, gazdasági egy lábon állás, szezonális leterheltség /
 - In most cases, the economic utilisation of lakes is based primarily on tourism. As lakes' economies are not diversified, they are exposed to economic changes and seasonally overcrowded

Javaslat / Proposal

- A nagy tavak térségei **speciális területek, speciális igényekkel.** /
 - Lakes are special areas, with special development needs.
- Funkcionális térségek nem csak városi területek lehetnek, hanem **természeti térségek, például tavas térségek is.** /
 - Functional areas can be not only urban areas, but **also natural areas, such as lake areas too.**

A kohéziós politikának **fontos eleme kell, hogy legyen**
a funkcionális térségek **támogatása, fejlesztése**
egyedi térségtípusokra alkalmazható rugalmas struktúrával

The **support and development** of functional areas should be
an important element of cohesion policy with
a flexible structure that can be applied to **various types of areas**

A kitűzött célok elérése felé vezető utunk

Our journey towards the goals

Nemzetközi együttműködések, projektek vonatkozásában / Regarding the international cooperation and projects

- **OECD esettanulmánya/** targeted analysis - OECD Case Study, Place-based policies for rural development, Lake Balaton, Hungary (2005.)
- **LIFE Balaton project** - Implementing an Integrated Decision Support System for the Sustainable Management of Tourism in the Lake Balaton Region - An innovative Solution for Sustainable Tourism (2003-2006)
- **UNDP-GEF project** - Lake Balaton Vulnerability Assessment, Early Warning and Adaptation Strategies (2006-2008)
- **EULAKES project** - European Lakes Under Environmental Stressors (Supporting lake governance to mitigate the impact of climate change) (Interreg CE, 2010-2013)
- **Lake Admin project** - Regional Administration of Lake Restoration Initiatives (Interreg IVC, 2012-2014)
- **ESPON LAKES** - Territorial analysis of spatial progress and integrated development opportunities of large lakes in Europe (2020-2022)
- **Funkcionális Térségek az Európai Unióban** - Functional Areas in the EU (European Commission – World Bank, 2022-2024)

RB ENVE Konferenciával egybekötött kihelyezett ülés

Fenntartható Fejlődési Célok megvalósulása Európai tavak térségében
(Balatonfüred, 2018. június 28.)

COR ENVE External Meeting and Conference

Sustainable development in the European Lake Regions
(28 June 2018 – Balatonfüred)

Az európai tavak közös problémái és fejlesztési lehetőségei

Tudomány és Régiók találkozása (Balatonfüred, 2019. május 13.)

Common problems and development opportunities of European lakes

Science meets Regions / JRC (13 May 2019 – Balatonfüred)

Budapest Vízvilágtalálkozó 2019 (kísérő rendezvény)

Az integrált vízgyűjtő-gazdálkodásban a vízválság mérsékléséhez szükséges előre lépések
- Tőfejlesztési alap létrehozása

Budapest Water Summit 2019 (side event)

Progresses needed in integrated lake basin management to mitigate water crisis
- Targeting a lake development fund

19. Tavak Világkonferenciája

A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében (Balatonfüred, 2023. november 7-9.)

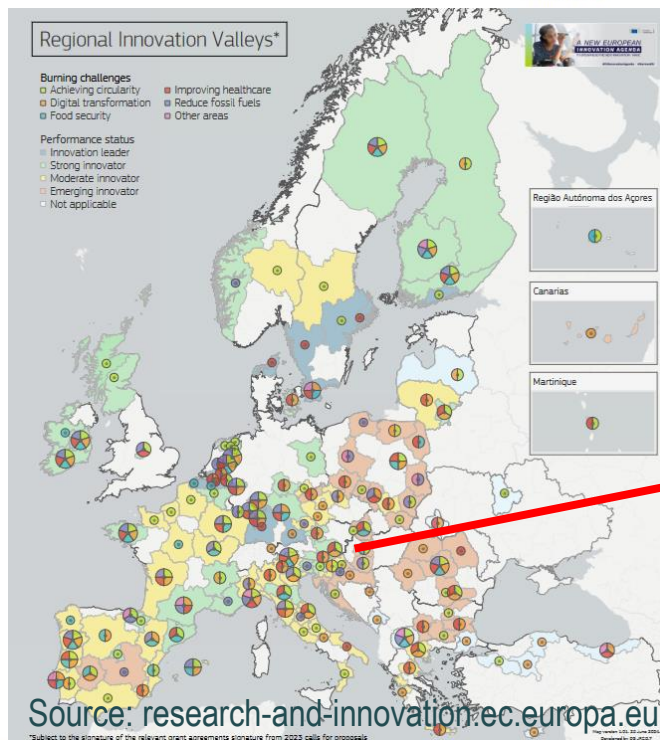
19th World Lake Conference

Beyond Lakes - Linking Science, Culture and Governance for their Sustainable Use
(7-9 November 2023 – Balatonfüred)

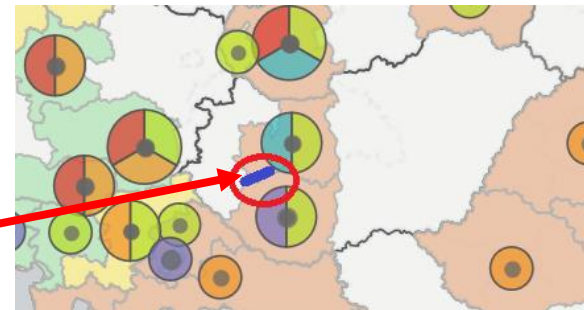
RIV: új lehetőségek (és kihívások) irányába / Towards new opportunities (and challenges)

19 June 2024

A Balaton Régió is **kiválasztásra** került a **Regionális Innovációs Völgy (RIV)** cím használatára javasolt 151 régió közé / The Lake Balaton Development Region was also **selected** among the regions (151) recommended for use of the **Regional Innovation Valley Label**

NOTE: A szakmai feladatok mellett továbbra is kihívás a funkcionális területi egység adminisztratív kezelése/

In addition to the professional tasks, the administrative management of the functional territorial unit remains a challenge

Előszó a COTER szemináriumhoz /

Preface to the COTER seminar

A szeminárium témája: „Funkcionális térségek a megújuló kohéziós politikában” napjainkra sokkal **hangsúlyosabbá** vált, mint korábban. /

The theme of the seminar "Functional areas' role in strengthening Cohesion Policy" has become much **more important than before**.

A funkcionális térségek **szerepe és jelentősége növekszik** az Európai Unió Kohéziós Politikájában, a területpolitikai szakpolitikai vitákban és döntéshozatalban egyaránt. /

The role and importance of functional areas/regions is growing in the European Union's Cohesion Policy, in territorial policy debates and in decision-making.

Ugyanakkor, a funkcionális térségekre alkalmazható uniós szintű támogatáspolitikai eszközök **nem fedik le azt a sokszínű beavatkozási igényt, amit ezek a speciális területek igényelnek.** /

However, the EU policy instruments available for functional areas **do not cover the diverse intervention needs that these special territories require.**

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!
Thank you for your attention!

Dr. István Bóka

COTER szakbizottság tagja, Balatonfüred polgármestere,
Balaton Fejlesztési Tanács elnöke /

Member of the COTER commission, Mayor of Balatonfüred,
Chairman of the Lake Balaton Development Council